

בש"פ 5929/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

**בבית המשפט העליון
בש"פ 5929/17**

לפני:
העורר:

כבוד השופט יי' עמיהת
פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים בתיק
מ"ת 38991-01-17 שניתנה ביום 13.7.2017 על ידי
כבוד השופט א' אברבנאל

תאריך הישיבה:

ג' באב התשע"ז (26.7.2017)

בשם העורר:
בשם המשיבה:

עו"ד ראובן בר חיים
עו"ד רדר חלאוה

ההחלטה

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט א' אברבנאל) מיום 13.7.2017 במ"ת 38991-01-17, בגדירה נדחתה בקשה לעיון חוזר בהחלטה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.

רקע והליכים קודמים

1. נגד העורר הוגש כתוב אישום הכלול חמישה אישומים, לפיהם תקף את בת זוגו ואת ילדיו בהזדמנויות שונות. על פי כתב האישום, באחד המקרים כיון העורר אקדח, שאותו נשא שלא כדין, לעבר ראשונה של בתו. באותו אירוע, כמו גם באירוע נוספת, כיון העורר אקדח לעבר בת זוגו ואימם להרוגה. בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים, מתוך חשש לביטחון הציבור. שירות המבחן הגיש תסקירות פסימית, ממנה עולה כי העורר המשיך לאימם על בת זוגו באמצעות הטלפון גם בתקופת שהותו במעצר, ואני בנסיבות אלו חלופת מעצר שבכוחה להפגיא את "הטיסקי" הגבוה מאד" אשר נשקף ממנו. על רקע זה, הורה בית המשפט המחוזי (כב' השופט ע' שחם) ביום 26.2.2017 על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו. ערר על החלטת המעצר נדחתה בהחלטתו של השופט מ' מזוז מיום 3.4.2017 (בש"פ 2628/17). בין היתר, צוין בהחלטה זו:

עמוד 1

"המדובר בעניינו בצירוף קשה של הערכת מסוכנות גבוהה ביותר להישנות התנהגות אלימה מצד העורר, אישום על שימוש בנשק על ידי העורר לאוים על אשתו ולדיו, עבר פלילי של אלימות כלפי בת הזוג והשמעת אויומים טלפוניים כלפי אשתו אף מתוך כוality בית המעצר. כל אלה, בצירוף מרכיבי אישיות המקשים על מutan אמון בעורר, מובילים אל הטענה הבלתי נמנעת של מעורר העורר עד לתום ההליכים.

אשר לטענות העורר לעין הקלות של שיחותיו מבית המעצר ולענין 'סימני שאלה ראייתיים', בידי העורר יהיה לפניו בבקשה לעין חזר ככל שתוקן הקלות או כرسום בראיות בשלב פרשת התביעה יבססו עיליה לך".

2. ביום 4.5.2017 הגיע העורר בקשה לעין חזר בהחלטת המעצר. הבקשה נשענה על שלושה אדנים: ראשית, נטען כי המדינה לא מילאה אחר התchieבותה להעביר לידי את הקלות שבahn הוא נשמע מאין על בת זוגו בתקופת המעצר, ואף חומר הראות המלא טרם נמצא במלואו. שנית, נטען כי העורר נתן במעצר ארבעה חודשים וההילך צפוי להתרארך, כך שחלוף הזמן מצדיק עין חזר. שלישיית, נטען כי המסוכנות התפוגגה, שכן העורר הפיק לחק מהמעצר, התנהגותו חיובית, והעורר ובת זוגו החליטו לשקם את מערכת היחסים, גם לטובת הילדים. לפיק ב蹊 העורר להורות על שחרורו למעצר באיזוק אלקטרוני, ובהמשך הוגשה מטעמו בקשה נוספת לעין חזר, שבמסגרתה פירט את טענותיו בנוגע ל"סחף בראיות".

לאחר שמייעת טענות הצדדים, הורה בית המשפט המחוזי כי "ኖכח חולף הזמן וטיעונים שהשמעו ב"כ המשיב באשר לسؤالה, ולהטבה ביחסים שבין הנאשם למצלונת, יש הצדקה להיענות לבקשתו לבחון מחדש את עילת המעצר".
לפיק הבהיר שירות המבחן לעורר תספיר משלים בענינו של העורר. דא עקא, שירות המבחן התרשם כי חולף הזמן לא הקהה את המסוכנות הנש��תמן העורר, וחזר על המלצתו להוציא את העורר במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו של בית המשפט המחוזי נקבע, כי נוכחות העבירות המזוההות לעורר, החוק שולל מעצר באיזוק אלקטרוני, למעט "מטעמים מיוחדים שיירשמו" (סעיף 22בב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"ג-1996) (להלן: חוק המעצרם). כמו כן נקבע כי בשים לב לחומרת המעשים המזוהים לעורר, גם ה"סולחה" שנערכה איננה מחייבת באופן ממשי את הסיכון הנש�� ממנו. עוד צוין בהחלטה, כי בחומר הראות לא חל כرسום משמעותי, ובנסיבות העניין גם הצפי לה坦מכות ההליך אינו מטה את הקפ' אל עבר קבלת הבקשה. וכך החלטה זו מכוון העורר שבפני.

העורר

3. בערר ובדיוון שנערך בפני עורך כי לאחר ההחלטה "התפתחו עובדות ונסיבות חדשות", וכי בית משפט קמא שגה במסקנותיו. העורר תלה יהבו בשלוש טענות עיקריות – כרסום בחומר הראות, שינוי במצב הדברים לאור הפייס בין בני הזוג, וחולף הזמן. בכר כיוון העורר להוראת סעיף 52 לחוק המעצרים הקובע שלוש עילות לעין חזר והן: גילוי של עובדות חדשות; שינוי נסיבות; חלוף זמן נזכר ממתן ההחלטה בנושא המעצר (ראו, לדוגמה, בש"פ 5090/15 חטיב נ' מדינת ישראל (30.7.2015)).

בחון להלן טענות אלה.

4. CORSOM ב>Show הראיות: הטענה מבוססת על כך ששתי עדות התביעה המרכזיות, בת הזוג והילדה, הסכימו להעיד בבית המשפט רק על המצב בהווה ולא על אירועים מן העבר. עוד נטען כי לא ניתן היה להגשים את אמרתן של השתיים על פי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות"), לאחר שחוודעתן נגבתה בשפה הערבית אך נרשמה בעברית. לפיכך נטען כי אין אפשרות להרשעה על בסיס האמרות הללו, אלא אם כן תצגנה ראיות מחזקות. בהקשר זה הצבע העורר על כך שחוודעתהן של האם והבת נתקבלו בשלב זה על ידי בית משפט קמא "על תנאי", מבלי להכריע בדבר קבילותן. בנוסף על הודהותם ועדויותיהם בנושא זה אין קבילות על פי סעיפים 3-4 לפקודת הזוג והילדים לגבי השימוש באקדח, ונטען כי הודהותם ועדויותיהם בנושא זה אין קבילות על פי סעיפים 3-4 לפקודת הראיות הקבוע סיגים לעודותם של בן זוג וילד.

5. דין הטענה להידחות.

אקדמי ואומר כי במסגרת בקשה לעיון חוזר, אין מקום לטענות "ערעוריות" המכוננות כנגד החלטת המעצר הראשונית (בש"פ 7826/13 דלו נ' מדינת ישראל פסקה 8 והאסמכתאות שם (10.12.2013)). כאשר הבקשה לעיון חוזר נסמכת על טענה לכרטום בתשתית הראיתית, הרו שיש להצביע על "Corsom מהותי", "מהפרק ראייתי", "Corsom מהותי ומשמעותי", "Corsom عمוק", כי השינויים הם ככלא "משמעותו את ראיות התביעה", כי חל "שינוי דramatic" בראיות התביעה, המהווה מהפרק ראייתי של ממש, בבחינת הפיצת הקURAה על פיה, כך שבנסיבות השינוי תיקף לעבר זיכוי הנאשם על פני הרשותו" וכי "בביטויים המצביעים על כך שלא די בהעלאת טענה צזו או אחרת כדי להצדיק ביקורת שיפוטית נוספת במישור הראיתית" (ראו החלטותיו בש"פ 8216/13 אוחזון נ' מדינת ישראל בפסקה 7 (30.01.2014), בש"פ 15/15 סליביא נ' מדינת ישראל בפסקה 4 (16.7.2015); וכן בש"פ 4794/95 שאבי נ' מדינת ישראל בש"פ 4786/12 מדינת ישראל נ' טנסקי (12.07.2012); בש"פ 4786/12 מדינת ישראל נ' טנסקי (06.08.1995).

האשה והבת לא חזרו בעודותן מחוודעתהן במשטרה, אלא הבהירות בעודותן כי אין בכונתן לדבר על דברים שאரעו בעבר, אלא על המצב דהיום. אך אפילו היו השתיים מבקשות לחזור בהן מהגרסה שמסרו במשטרה, לא היה בכך מסומן "Corsom מהותי" כנדרש. עמדתי על כך בהחלטתי בש"פ 10/770 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 15 (11.3.2010):

"ברם, לא כל שינוי גרסה של עד, ואפילו עד עיקרי, משנה מיניה וביה את הפטונצייאלי ההרשעתית של חומר הראיות. כך על דרך הכלל, וכך במיוחד בערים מן שטחן הנזקן בחוץ לעיריות מסוימות בשל לחצים חיצוניים ופנימיים (ראו, לדוגמה, בש"פ 1752/01 מדינת ישראל נ' ביב (13.3.2001). מעשה של יום ביום בבית המשפט, שעד עיקרי חוזר בו בעודותם מחוודעתה במשטרה, וזה מוגשת ומתתקבל בסופו של יום מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], ואין בעובדה זו, ככלעצמה, כדי להביא לכרטום בתשתית הראיתית.

[...] הטעם לדבר הוא, שגרסה חדשה של עד אינה מאינה גרסתו הקודמת בבחינת פלוס מול מינוס במשווה מתמטית. יכול והמשקל הפטונצייאלי של הגרסה הראשונה יעללה בהרבה על זו של הגרסה החדשה ולהיפך. מטעם זה, בית המשפט של מעצר נדרש לבחון את שתי הגרסאות, הישנה והחדשנית אחת, על רקע התמונה הכלולית של מכלול הראיות, ועל פי הגיון של דברים וניסיון החימם".

על אחת כמה וכמה שבשלב זה טרם נסתיימה חוותם של גובי האמרות, כך שלא ניתן לומר בשלב זה כי הודהותהן של האשה והבת לא תתקבלנה מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות.

עמוד 3

אף לא מצאתי ממש בטענה לתחולת סעיפים 3-4 לפיקודת הריאות, לאור סעיף 5 לפיקודה, הקובע כי סיג או כשרות בן הזוג והילד להיעד, לא יחול כאשר מדובר בעבירות אלימות או איום (והשו ע"פ 4454/98 עבאס נ' מדינת ישראל (24.2.1999)).

לסיכום, לא עליה בידי העורר להצביע על אותו "כרסום מהותי" הנדרש לצורך עיון חוזר.

6. שני נסיבות: לטענת העורה, החשש למסוכנותו坊 או קטן בהרבה, נוכח התנהגותו הטובה בבית הכלא והסולחה שנערכה על-ידי ועדת גישור בחסות משטרת ישראל. לטענתו אין בסיס לסתירה כי איים על אשתו בטלפון, וזה דווקא מעוניינת בשלום בית ומצירה בבית המשפט, מרצונה החופשי, להורות על שחרורו של העורר. העורר הציע על כך שאשתו מבקרת אותו מרצונה עם ילדיהם בבית הכלא, וגם לדין בבקשת זו, התיצבה עם אחד הילדים. עוד נטען כי הتفسיר העדכני מלמד על כך שהמסוכנות מצד העורר פחתה באופן משמעותי. על פי הتفسיר, הסולחה אכן משקפת את "מצב העניינים כיום", אך בית משפט קמא שגה בכך שהתמקד בבדיקה העבר.

7. גם טענה זו אני מתקשה לקבל. המעים המិוחסים לעורר, ובעיקר האioms באקדח (שעד עתה טרם נמצא), מעידים על מסוכנותו, וכך התרשם גם שירות המבחן. סולחה אינה תרופה לכל מכאוב. אכן, יש לקחת בחשבון את העובדה שבין העורר לבין אשתו נערכה סולחה בחסותה של ועדת גישור וכי אשתו תומכת ביום בבקשתו להשחררה. ברם, בנסיבות כגון דא, אף מבליל להזכיר את "تسمונת האישה המוכה", יש לקבל את הצהרות האשה בזיהירות, שמא עמדתה הנוכחית נובעת מלחצים חיצוניים ומהकושי הכלכלי עמו מתמודדת המשפחה מאז מעצרו של המשיב (ראו, לדוגמה, בש"פ 260/06 פלוני נ' מדינת ישראל בפסקה 6 (8.2.2006)). כתוב האישום וتفسיר שירות המבחן מציבים על דפוסי התנהגות אלימים, ולא אחת נאמר בפסקה כי חלופת מעצר בדרך כלל לא תצליח לאין את המסוכנות הנש��פת מהנשאים בעבירות אלה (ראו, לדוגמה, בש"פ 7626/06 פלוני נ' מדינת ישראל בפסקה 9 (27.9.2006)). ובכלל, בעבירות אלימות במשפחה קיימת מרכיבות אינהרנטית המקשה על יעילותה של חלופת המעצר (בש"פ 16/16 5818/16 אלקادر נ' מדינת ישראל, בפסקה 17 והאסמכתאות שם (4.8.2016); בש"פ 888/17 פלוני נ' מדינת ישראל (6.2.2017)).

8. חלוף הזמן: בית משפט קמא העיריך כי בישיבה הקבועה ליום 16.10.2017 תסתיים שמיית הריאות, אך לטענת העורר הסיכוי לכך אינו רב, באשר בית המשפט לאלקח בחשבון את פרשת ההגנה, ויש להניח כי הכרעת הדין צפוייה להינתן בעוד זמן רב. המשיבה חקרה על הערכתו של העורר, ולהערכתה, יש סיכוי טוב כי שמיית הריאות אכן תסתיים בישיבה הנ"ל.

הפסקה עמדה על כך שיש ליתן פרשנות גמישה למונח "חלוף הזמן", בהתאם לנסיבות כל מקרה ומרקחה, תוך איזון בין הפגיעה בנאשם מול האינטרס הציבורי, כאשר במסגרת איזון זה על בית המשפט להביא בחשבון "בין היתר, חומרת העבירות המិוחסות לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר או באופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ונסיבותיו האישיות: המשפחתיות, הכלכליות והנפשיות" (בש"פ 6286/06 פלוני נ' מדינת ישראל (21.8.2006); בש"פ 5825/06 גולדבלט נ' מדינת ישראל בפסקה 8 (29.8.2006); בש"פ 16/1243 ביוארת נ' מדינת ישראל בפסקה 10 (10.3.2016)).

על רקע כל הנסיבות במרקחה דנן, אני סבור כי בחלוף ארבעה חודשים לפחות עררו של העורר בבית משפט
עמוד 4

זה, יש הצדקה לעיון מחדש בתנאי שחרורו של העורר למעצר בפיקוח אלקטרוני או להלפת מעצר אחר.

. 9. סוף דבר שהערר נדחה.

ניתנה היום, ז' באב התשע"ז (30.7.2017).

שפט
